

CSIKI LAPOK

(Z I A R U L C I U C U L U I)

Proprietar:

V. d. u. LUDOVIC VAKÁR

Redactor responsabil:

VICTOR RÉSZEGH

Memento Mori! Emlékezzél a halálra!

Nap-nap után végig jár közöttünk a Csajközű rém. Kaszája szelvényére bérlehetetlenül gurulnak porba az ember fűjek. Látogatása után szomorúság és gyász váltja fel a gondtalan és örömeihez vezető életet. Más-kor pedig megunyuzást hoz, amikor a hosszas szenvedés és fájdalom után pontot tesz az ekkorodott ember életére. Panaszokodnak sokat az élre a hány-szor hangoztatjuk, hogy nem érdemes élni a érdekessé, amikor aztán az ember találkozik a személt szembe-találja magát a halállal még a legbátrabb is megretten. S az elkeseredett ember még a számasszába is meg-fogódhat csakhogy nyomot életét tovább vonsoz-hassa. — Akármilyen c-unya, kegyetlen és durva is az élet mindenki úgy ragaszkodik hozzá. Az élet hajó-törőtűjel, az öngyilkos jelölték ha csak módját ejthetik még az utolsó percében is védekeznek a halállal szem-ben. Hányan kérik az orvosok igyekednek megmenteni életüket. Még az utasán a porban fetrengő kóduz is, akinek emberi számítás szerint már ebben az életben sorsa alig fordulhat jobbra, úgy ragaszkodik az életé-be, mint a legnagyobb kincshez, amit a földön bír. Hát aztán az egészséges ember annyira irtózik a ha-lálól. A legtöbb ember nem szívesen gondol a halálra. A szegény ember azt gondolja, hogy a gazdag hal meg előbb. A gazdag viszont azt gondolja, hogy ő megelőzi a halálban a szegény. A fiatal azt hiszi, hogy először az öreg hal meg, míg ő még fiatalon éheti gondtalan életét. Az öreg még bizik az életben s avval-biztatja magát, hogy még mások hosszabb életet élnek mint ő. Tehát még ő is számíthat hosszabb életre. Míg viszont hány fiatal befeszíti az életet d-csteienl-korán. Az előjáró azt gondolja, amikor az élet mu-san dóságáról gondolkozik, hogy az alattvaló hal meg ha-marább. Az alattvaló viszont éppen ellenkezőleg gon-dolkozik. Ebben a tekintetben mindenki szeretne első-séget adni a másoknak. Durva kimutatni az élet, de azért szívesen váltaljuk minden kellemetlenségét.

Egy idős bácsi saokott mindig panaszkodni az életéről. Már megarta. Ugy érte, hogy az élet szá-mára már semmi jót nem tartogat. A halál gondolatá-val kezdett foglalkozni komolyan. Eppen a valian fá-bozott az erdőből, a szegény ember. Láttete, hogy megpihenjen. Minden keserűsége a salvára és a szájára-gyúlt. Panaszokodott. Ugy őm őtt a keserűség ajkaról, mint a szaporás. Lám menni a fiatal elvitt már a halál. Hányan elmentek már, akik még szeretik volna élni. Kényerkorossá apát. Viruló édesanyját. E otük tejsében lévő fiatalok. Csak ő könyörög hiába a halálnak, hogy szelvényen elvigye őt. S ime kéreke hiába vád. Ő olyan szerencsétlen, hogy még a halál sem hallgatja meg őt. S érdekes, amint így monologizál, e-yezer csak ott terem mellette a halál. Na látom hivtál, hát eljűtem hozzád. Kérdi a halál, miért hivtál. A szegény ember megesséppent s azt mondotta: azért hivtálak, hogy segíts nekem a vállamra felemelni ezt a kí-rószét.

Az egyik huncut amerikai tudós kiszámította, hogy mennyit ér az ember teste. Egy közepes ember átag-súlyát vette irányadón. S a számítás meglepő volt. Az ember teste nem ér meg egy dollárt sem. Egy közepes ember testének viztartalma elég volna egy asztalterítő kimosására. Piros vöröspajzsnak vasából hét patkosság kerülne ki. Messzéval egy kis falusi szobá-nak egyik falát végig lehetne menni. Szécsavas grafitú változtatva hatvanöt ceruzát adna. Foszforsób-egy néhány száz gyufassálat lehetne készíteni. Ezek-klvül még néhány kávékanálnyi só is kerülne ki belőle. Minden, mondja a tudós, nem ér egy dollárt. Csupán kilencvennyolc centet. 180 lejt. Igen, akinek nincs hite, annak ennyit ér az ember élete. Semmivel sem többet. De a hívó embernek ennél sokkal többet ér az élet. Erről a hitről és reményeségről beszélnek nekünk meg-indián a kivilágitott novemberi temető s a fényárban uszó sikerestek. E nélkül a hit nélküli az életnek értelmét nem lehetne adni. Kétségbeesjtő és sivár lenne.

Csupán a számok megörjitenék az embert, ha nem volna számunkra vigasztalás a szon tul. S ha a Mindenható nem enyhítetné a gyászolók szívfajdalmait. Mi is látjuk a halál bő urátását. De nem esünk ké-ségbe. Látjuk azt, hogy perccenként ádag hatvan ember szűnik meg élni. Ötvenként 3800. Naponként 92.000. Évenként több mint 33 000 000. S ha egyetlen ember sem születne, hazalinc—negyven esztendő alatt kivessze a földről az emberiség. M-rt az átlagos életkor ma már csak 30 esztendő. 10 000 ember közül csak egy száz éves. Míg evvel szemben a fak s az állatok milyen hosszúak! A fáknak 300 évig is éli. A szifja 350, a vadrózsa 400, a gesz-ténye 700, az olajfa 800, a hegyi fenyő 1000, a kőrís-fa 1500, a cédrusfa 2000 éves kort érhet el. Nam is beszélve az állatokról, amelyek közül nagyon sok ver-seggyre kell a hosszú életű fakkal. Erel szemben az emberiségnek kb. 1/3 része 7 éves kora előtt hal el. Fele 17 életév előtt. 1/3 része 50 éves kora előtt. 60 éves 100 ember közül egy leser. 80 éves 500 közül 1.

Hátha töprengünk és állatokunk az elmulás ellen. Erel a gondolat a meg kei barátokunk. Tudhatunk mindent, de ha az élet örömeivel és céljával nem vagyunk tisztában, mindent elveszítünk. Az egyik keleti tudósról van feljegyezve ez a frappáns epizód. A tudós egy folyón átvitette magát a révészhez. Köz-ben beszéde elegyedett vele. Aztán maga számított, kérdezte a tudós. Nem. Akkor elvonszította életének egynegyedét. Aztán természetrajzot? Nem. Akkor el-vonszította életének másik negyed részét. Tanult csilla-gászatot? Azt sem felelte a révész. No akkor elvón-sza harmadik negyed részét is elveszítette. Míg tovább akarta a tudós a révészt kérdezni, de abban a pillá-natban a csónak felborult. Tudós és révész a hullá-mokban vergődtek. A révész kérdezte a tudóst, hogy tud-e uszni. A tudós azt válaszolta, hogy nem. No akkor elveszítette az egész életét, ha csak a hátam-on meg nem kapaszkodik. Hány ember fog így járni s rádöbbenni arra, hogy mindent tudott, csak a legzű-kösebb dolgok ismeretét nélkülölte. S ezt csak akkor veszik észre, amikor megtört szemük fényére szelett-gyertya imbulogy fány megvilágítja. A pusztuló ter-mészet, a fényárban uszó sikerestek s a kivilágitott novemberi temetők e emi erővel figyelmeztetnek erre. P. Gábor Áronné

Békes hangulat.

A rádió kapcsolom. Hullámok szárnyán repülök végig öt világ ezer minden szőjé. Erel tarul pár perc-akati az egész malad világ. Budapest könnyű zenéjét Pest cigányzeneje váltja. E ca lány valcerüt vidám hajor neptenára cserélti München, Paris, Milano operá-zat adnak, míg London skót népdalok körűt. Bir-merre fordítom a korongot, mindenütt csak vig zene, kacag. Így távolból az egész úgy tűnik elő, mint valami ériási karnevál, ahol gondyf-léden szórakozik öt világ-rész minden boldog polgára. A szon tüfelejő akkorjai másorba riagatnak. Magam előtt látom ezt az egész-boldog emberiséget, amint boldog ölalkesésben éli békes napját.

Tar oráig tart az ünnepek, azán új hangok ör-nek elő a hullámengeren. Ugyan ok az állomások jelentősenek, de mintha minden-ök kalapáccsal verne főbe. Ő: világresz hírszolgálatá juttatja eszembe, hogy magamban kell ternem, hogy ezen a világon vagyok, ahol az álmodozás még pár órára elcsú megengedve a távirati ügyökségok adjak jelentéseket s egyszeri-ben szőrnységére változik az világ kép. Spanyol, kínai, abesszin harcok, szárazföldi és víz alatti hadviselések teszik változatosá a másort s akárhová menekülök, mintha összebeszéltek volna. Hóli halottakat sorol az olasz, kik elestek a fasizta beke érdekében; s német állomások sora végnélkül dűbörgő metetelesnek teszik s saluta látom a rüszuogos, csuizszürke had-onzlopokat. Fasizta banditákat szid az orosz s fegyver-kezésének számadataival dicsekszik az angol. Az egész világ mintha a leglazasabb késztelődésben volna. F-nyezetések, szidalmak, kardcsörtetések mindenfelé. Mintha egy hatalmas óbratót volna, amelyik fülbe ordítja minden álmába merült polgárak, hogy szoronyt világtérés készül. Mahoinap már ott tartunk, hogy nem is ost fogja bemondani a rádió. Felszerelik majd a távoliabáló készteléseket és akkor megjelenik előttünk a hajjongó bemondó, hogy kezét dörzsölve, dallamos hangon jelentse: Hőgyelm és Uraim, kis légi harcok követeltünk M-dridből; vagy: gyslogtámadás Sanghal alatt. S vicekkel fűszerezve, bitató kurjantásokkal fogja bekonferálai az egész veros saenzációt, akárcsak P-unár a Franczáros—Lumo márkószét. Mi pedig boldog drukkerok, egymással fogunk hajbakapni rész-vétünkben vagy örömlünkben aszerint, amint egyiknek vagy másiknak kedves a hadiszerencse. S ley szép laasan észre sem vesszük, hogy már egyenruha van rajuk s készteléstől, go'yossádróval a kezünkben, énekelve marsolunk a nagy kaszás elébe, akinek annyiszor taposunk, amíg távoli meszkón aratot.

A naponta jövő hadijelentések esernyi halottól számlálnak be, az ujaódban, rádióban politikusi dícserekedek herozi küldelműkkel, melyet a világbeke megdávása érdkésben vinyak s annyi történelmi pillá-natot élünk át e nagyhangú dicsekségekben, hogy már nem is tartjuk számon őket. Eselyett lassan hozzá-szokunk ahoz, hogy háború lesz, kikerülhetetlenül és mi is kezdni fogjuk elülről, csak még szőrnlyűben, még vérszebben, mint apánk 1914-ben. Halottak napja van. Már érzem is a dögszagot.

NŐI KALAPOK
 KÉZIMUNKA ANYAGO K
 ÉS ELŐNYOMTATÁS
 AZSURI ENDLII
 GÁBOR ÁRONNÉ-nál, CSIKSZEREDA (M.-CIUG)
 Cs. avian Barbat házában. 15-16

Apróságok.

Sirnak a honmentők.

A hangoskodó népbolondítás mindig a legjobb és a legkönnyebb üzletnek bizonyult mostanáig s ime, ez alkalommal az ellenkezéjéről kell örömmel hírt adnunk. Dobrota ur Odorheiu (Udvarhelyen) úgy falta fel a magyarokat, mintha ő volna a mesebeli sárkány, amelyik csak ember-hussal — magyarhussal — él. Lapjának minden száma a legvadabb kirohanás volt a magyarság ellen s elmondhatjuk róla, hogy oroszlaúréze van a gyűlöletnek megéje határain belüli üzletesítésében. Most aztán egyszerre a gyűlöletor-kánba keserve sirámok vegyűnek. Dobrota ur sir. De nem értünk. Nem, ilyen jó szive nincs neki. Csak azt siratja, hogy hátatlanok az előfizetők. Nem értékelik kellőképpen a népvadító tevékenységet. Illetve értékelik, de csak szellemi-leg. Anyagi áldozatot nem hajlandók hozni érte. Egyszerien adások maradtak az előfizetéssel. Nem veszik tudomásul azt a megítésztelő köteleességet amit egy ilyen magyar nyelvű sajtóorgánium teuntartása jelent. Pedig Dobrota ur önzetlen. A saját szerkesztői munkájért nem is várna semmit, csu-pán a nyomdászalmát szeretné behozni, de még ez sem sikerül. Amint jelzi, évente 20—25 ezer lejt fizet rá a lap fenntartására. Csak azt szeretnének tudni, miből. Mert annyira önzetlennek nem hinnék Dobrota urat, hogy a saját zsebé-ből ráfizetne. Ez túl nagy áldozat volna a népméltos szol-gálatában. Mert valljuk be őszintén, hogy Dobrota urnak mégis vannak melléggondolatai. Ő sem azért veti a gyűlölet-magot, hogy más arassa azt le.

Népművészet.

Azt szokták mondani, hogy a történelem ismétli ö-magát. Így van ez a divattal is. Mindenre ráununk egyszer s amikor találekonyaságunk kimerül az újabb, izgatóbb dol-gok feltalálásában, előlről kezdjük. A hosszú ruhát rövidl cseréljük fel s a torony frizurától átvedlünk bubisra, szoci-álistából leszünk szélesöbégések s visszavedlünk idővel nemzet-méltóvá. Valahogy így áll ez a művészetekkel is. Végigpróbá-lunk mindenféle kikönyvés, díszes, körmönfont mértaniség-gal kieszkábált stílust aztán mikor mindenbe belefáradunk, visszaterünk az áldott anyatöldhöz s rájövünk, hogy kár volt a sok fejtegetésért, a nyakatekert figurákért, hiszen min-denél sokkal szebb az, amit a föld egyszerű gyermeke a maga tanulatlan szépsérezékével kiokumál. Egyszeribe meg-van tehát a visszaterés oda, ahonnan elindultunk s minden igyekezettünkkel azon vagyunk, hogy jóvátégjük népünkkel szemben a mostoha bánámódot. Valami ilyesmít csináltak az utóbbi években közöttünk is igen sokan. Felfedezték, hogy azekely népművészet létezik és hogy az nem is olyan meg-ventendő dolog. Megütötték tehát a nagydotbot, hogy az egész világ felfigyeljen a mi értékekre s terjeszteni kezdtek a mindenféle hazafias és nem hazafias egyesületek, ujságok és egyéb szócsovéken keresztül. A népművészet felvirágot, termeltünk sokat és szépet — bagóért. Termékeinket csak-nyan megismerte és értékelte a világ s meg is fizette azok-nak, akik nagy hangon dicsekedtek, hogy kényeret adtak egy nép kezébe. Itthon pedig ezalatt dolgozott, izadt, verejt-kezett egy kizsákmányolt nép. Munkájának ellenértéke alig volt elég adóra, megélhetésre. Iskolára, könyvre, tanulásra, továbbképzésre már nem jutott. Pedig sok szépet termelt. Egész tehetségét beállította a munkába, a kényér megzer-zésébe. S lett is kényér belőle azoknak, akik mindazt ilyen jó üzleti érzéssel felfedezték és összeköttetések révén érté-kesítették. Azoknak pedig, kik igazán megdolgoztak érte, munkájukért cserébe csak zabkorpa jutott. Az jut ma is, még ki tudja meddig.

A biczka — életképesség jele.

Valahol azt irták egy néptajról, hogy halódni készül. Ezt a megállapítást az író többek között azzal is alátá-masztotta, hogy túl csöndes az illető népfaj. Még csak biczka sem kerül elő a legény zsebéből, ha kedvese fölött valakivel összevész. Eszünkbe jutott a mi székely népünk a megállapítással kapcsolatban. Nálunk nem mulik el ünne-p, falusi tánc, vagy más népies szórakozás anélkül, hogy egy-két legény ne kerülne utána a kórházi becsazatára. Három-egy biczka is előkerül a zsebekből már az első kupa után s biztatás nélkül hullanak a szurások szívbe, fejbe, gerince-be, ahova csak egy elvadult ember szurni tud. Birósági tárgya-lásaink anyaga valóagos rénregény volna, ha azt feldol-goznók. Olyan valloások hangzanak el néha testvérek, apák, fiúk részéről, mintha az őserdőben élünk, nem a műveltebb Európában. Ismertető jelünk lett a vérengzés s mi itt már azon gondolkozunk, harcolunk tollal és szóval, iskolapadok-ból és szószékéről, hogy miképpen lehetne e vad indulatokat megfékezni. Miképpen lehetne e népből emberszerető, kultu-rának élő, csöndes istenteremtényét faragni. S ime, most rájövünk, hogy minden munkánk téves. A biczka még nem a vadság jele. Az tehát kulturérték, népi erőny. Ugy lehetne helyesen meghatározni, hogy a biczkázások száma egy nép életrealóságának fokmérője. Mibennünk pedig ez az élet-revalóság tulbuzog. Egyenesen vezető helyre kerülének az élet-revalóság biczkával meghatározott ranglétráján. Spanyol, kínai, olasz, német és a kultúra többi harcok képviselője mind lemaradna mögöttünk, mert hiszen ők csak bombáznak, gép-puskáznak és a technika minden csodás vívmányával oltják az emberéletet. Az pedig nem gilt. Csak úgy, ahogy azt mi csináljuk. Egyszerien, biczkával. És minél több szurást,

Rajta hát, föl a nemes versenyre. A legközelebbi olimpiáson már be is lehet nevezni. Mi már el is könyvelhetjük az aranyérmét, mert minket ezen a téren senki nem tud túlezárnyalni. Mi már szinte nem is azért csináljuk, hogy életrevalóságunkat bizonyítsuk. Ugy tűnik föl, mintha ilyen természetes módon akarnánk ellensúlyozni a természetes szaporulatot. Minél több bicaka, annál kevesebb emberélet. S annál boldogabbak leszünk. Anyáink pedig minden évben buzgóbban ünneplhetik a halottak napját.

Ujságrás — csalárdul.

Amíg a nyomtatott betű nem létezett, boldog volt a világ. Jámbor barátok másolták ridég kolostorokban a bibliát s az istenhad nép még a legszentebb szöveget is csak élőszóban hallhatta, mert írni-olvasni még a nemes sem tudott. Gutenberg aztán feltalálta a könyvnyomtatást, ami sok galibát okozott. Neki ugyan becsületes szándékai voltak e tudományal, mert ő csak a biblia terjesztését akarta elősegíteni, de már őt is becsapták. Azóta aztán örökösen kárt csinál a betű. A vallásábrók elmérgesedésében nagy része van a könyvterjesztés illetlen megkönnyítésének, a modern ujságrás pedig egyenesen az emberiség átkává tette az azóta iparrá vedlett tudományt, amelyik születése perce óta egyformán visszaad jó és rossz szándékot. Ha végig nézünk a mai ujságokban, csak azt látjuk, hogy azoknak jórésze a gondolatterjesztéssel való visszaélés jegyében indul. Egész hiénahad termelődött ki a betű kihasználására s örök időkre csúfá tették ezt a csodás találmányt, amelyet mestere a legszentebb írás terjesztésének gondolatával bocsátott utjára. Nálunk különösen virágzik ez a hiénaszéri sajtóipar. Az egyéni érdeket eltakarására legjobb köpönyeg a betű cifra köntösébe bújtatott maszlag, amit olyan könnyen bevesznek a jóhiszemű emberek. — Még a kisebbségi sajtó vidéki képviselői körében is dul-ful ez a pocskék írás. Nem egyszer olvasunk fenyegetéseket vidéki laposkákban, amelyeknek kereskedő-hiadója ugy akarja üzletfeleiket megsebezni. Sőt olyan lapok is vannak, melyek minden kendőzgetés nélkül azzal a célzattal indulnak, hogy megszaroljanak olyan ártatlanokat, akiknek idegei ezt a tisztaságtelen sajtóhájaszát nem bírják. Van szigorú sajtótörvényünk is, de az ilyen zsebvágásoknak az sem tudja elejét venni. A paragrafus-átok utóli a bírót is, aki nem tudja egyéniségét érvényesíteni az ilyen esetekben. A nyomtatott betű pedig tovább fut azon az uton, amelyen elindult; megcsalta telitalálóját s megcsalja, megbolondítja az egész világot.

Nyilttér-kultusz.

Ilyen is létezik. Van a lapoknak egy rovata, ahova beleszerkesztik végzettség esetén pár sort, amiért a lap szerkesztője nem vállalja a felelősséget. Ezt ugyan meg lehetne oldani egyszerű névaláírással is, de a feltűnést kedvűtől külön rovathoz is teszik. Egyes lapok azután valóóság kultuszának abból, hogy nyilttéri közleményük legyen. Ha véletlenül nem akadna semmi szenzáció a körzetükben, úgy ők maguk taragnak össze valamit a közönség szórakoztatására. Nem régebben az is megtörtént egyik lapnál, hogy nyilttérben leszitáltak valakit s ugyanazon szidalom alatt meg is jelent a leszitott válasza, szintén hasonló hangnemen. Történetesen mindkét veszekedő fél román volt s így a rossz magyarság még fokozta a publikum nevétfingereit. Az e fajta hatásadászat aztán oda vezet, hogy a lap elveszti eredeti hivatását, mert mindenki csak a viccet keresi benne. Ha pedig ez nincs, úgy a lap további tartalma nem érdekli az olvasót s a lap nem töltheti be népszerű szerepkörét abban a szűkebb társadalomban, ahol az egyenesen életelölja egy vidéki hetilapnak.

Százalékszámítás.

Az iskolában tanítják. A középiskolák alsó tagozatán. De néha ujságrók is gyakorolják. Közölnék statisztikai adatokat, ahol százalékarányban igyekeznek kimutatni igazságukat. Néha átveszik a statisztikát más lapokból is, de a százalékarányt saját külön számfejtésük szerint számolják. Ilyen számfejtési gyakorlatot olvastunk a héten az egyik hetilapban. „Odorheiu (Székelyudvarhelyen) a román férfiak 31-9 százaléka vett el román nőt, 62-8 százaléka magyart, 44 százaléka németet és 1-4 más nemzetiségűt.“ Nemde, ez már ügyes számítás. De csak akkor, ha saját zsebükre gyakoroljuk. Mert például, ha az állam zsebére megy ez a számtani művellet annak egyenes következménye nyugdíjazás lenne. Az ujságrásban nincs ilyen. Ott csak hitelrontásra megy a játék. A saját lapja hitelére. Arra pedig lehet, hogy úgy sem sokan adnak már.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Krisztus király ünnepe vároenkabban szombaton, október hó 30-án éjfélig tartó szentségmúddással kezdődik. Vasárnap, október 31-én d. e. 10 órakor ünnepélyes szentmise; micsa után a Közbirtokosság székében a Katholikus Népszövetség ünnepi diaszgyűlése. Sorrend: 1. Mária ének, ualsomo. 2. Kinöki megajító: dr. Gál János. 3. A tikkár és pántárs jelenése. 4. Ünepi beszéd, mordia Áber: Vilmos B. v. sielnök. 5. Két alkalmi költemény, amavajja Bró Dános. 6. Fősperes-plebánus zárószavai. 7. Pápal himnusz. Délután fél 6 órakor körmenet az Otári szentséggel. A román. kath. egyháza és a kath. Napszó vesztősege ezután is szeretettel kéri a hveket és a tagokat, hogy a szentségmúddáson, a szentmisén, az ünnepi diaszgyűlésen és a körmeneten a régi buzgószággal vegyenek részt. A törpe, elvakult ember elezskadt Krisztus Királytól, az Élet fejedelmétől s most halálos vergődések közepette vonssolja arasznyi életét. Akkor lesz béke, megnyugvás és ádás, az egyének, a családot, nápek és államok életében, ha az Élet Ura Krisztus király elfoglalja mindent és ő megillető helyet. A legszentebb ügyet szolgáljuk, teljes számban és egész szívvel belekapcsolódunk az ő nép ünnepeinek minden mozzanatába.**

— **Lopac. Pál Ignác danesti (dánfalvi) lakos testvérétől, Pál Gergelytől egy szeker sarjut ellopott. Kijárását indították ellene.**

Odakint itélet idő van.

— Ilyenkor szívesen iszunk még egy csésze finom, párolgó kávét. Ezt a legnagyobb takarékoskodás mellett is meg lehet tenni, mert az aromás és jóízű Kathreiner és Valódi Franck annyira olcsó, hogy egy csészével több igazán nem játszik szerepet.

— **Reformatus Nőszövetség tea-estélye.** A helybeli R. f. Nőszövetség 1937 évi november 7-én rendezel meg idele első teáját, az Európa szálloda nagytermében, melyre szeretettel maghív és vár mindenkét. Gasdag buferói és jó kedvű gondoskodók a rendezéséig.

— **Szent Ferenc harmadik rendje helybeli tagozata Szent Erzsébet védnöke tiszteletére november 21-én műsoros estélyt rendez.** Szent Ferenc harmadik rendje itteni tagozatának, amint közzé tudomásu, Szent Erzsébet a patronája. A rendi élet-jóróság és tagjai mátképpan akarják megünnepelni védasszonyuk emlékűnapját és ezért a helyi és szomszédos egyik város legkiválóbb műkedvelői és művészei közreműködésével, november hó 21-én, vasárnap este szilvovárosi műsoros estélyt rendeznek. Az estélyen egyfelvonalos szindarab, előtáp, ének, zenésjátékok és szavaltat, valamint ünepi beszéd fogja mátképpan az érdeklődés elterésbe állítani a legondás Szent Erzsébet életét, csodáit és szcciais időszéri példamutatását. Az estélyre jönlőre felhívjuk városunk és szomszédos községeink lakószáágának figyelmét.

— **Új ügyvéd.** Göl Antal ügyvéd irodáját városunkban, a R. g. e. Ferdinand utcában (ösv. Nagy Sándor névű házban) megnyitotta.

ÉRTESÍTÉS!

Szíves tudomására hozom a m. t. hölgyszövetségnek, hogy hölgyfórást szalonomban megérkezett, a párisi világkiállításán az első díjat nyert

„IDEAL“ márkájú

gószel és villanyáram nélkül olajpokolásos legmodernebb és a leg-tökéletesebb

ÖRÖKHULLÁM „DAUERWELLE APPARAT“

mellyel a leggyengébb hajnál is a leg-tökéletesebb eredményeket érték el.

Kérem a m. t. hölgyközönség szives pártfogását és a személyes meggyőződését a tartós, higiénikus és pontos kiszolgálásról. — Kiváló tisztelettel:

DRÓCSA AMÁLIA Toblász Ferencné
Frizeria Toblász, Mercurea Ciuc
a Dr. Hirsch szanatóriummal szemben.

— **A oszkeseredai román. kath. főgimnázium** 1937 november 5-én délután 6 órakor a tornateremben az iskola védőszentjének emlékére Itolal ünnepejyt rendez, melyre minden érdeklődőt tisztelettel meghív az Izragatóróg Balogh-díj dírcsén. Műsor: Ének Szent Imréről — ifjuági vegyeskar. 2. Szemléltetés: Szent Imre tiszteletére c. költményét szavalja Sándor L. VIII. o. t. 3. Művetták, előadja az ifjusági férfiak. 4. Ünepi beszédet tart Papp Dános vallástanárt. 5. Kodály Z.: S. ékegy kes-rusa — Ifjusági vegyeskar. 6. Három költeményt szaval Ecsy L. VIII. o. t. 7. Mozart: Menuett, előadja az ifjusági zenekar.

— **A mezőgazdasági Kamara** ezután is tudomásra hozza a gazdáköröknek, hogy lóhera és lucerna mag borszárlását megkezdte Szász Állapotban levő, kirovált lóhera mag kiórájárt 23 lojt, lucerna magért 35 lojt fiat kiórákint. Mivel a magborszárlás közzei ók kiórássával, egyenesen a terméselőtörténi, ajánlatos, hogy a gazda, aki lóhera vagy lucerna magot a Kamarához vialt eladás céljából, az illetékes Primariától párszori bizoylatot hozzon, hogy lóhera, vagy lucerna mag termelését foglalkozik.

— **December hó 1-ig kedvezményes áron, vámmentesen szerezhetik be a gazdákörök a vetőgépeket.** Jelenattól, hogy a kormány nemrégiben 200 vetőgép vámmentes behozatalát engedélyezte, hogy a gazdák olcsón tudják beszerezni szükségleteiket. E hóli a mennyiségből az Erdélyi Gazdasági Egyület 300 db vetőgép behozatalát kapta meg. Ilyen módon az E. G. E. tagjai részére vetőgépekbent 2—4000 lejes kedvezményt tud biztosítani. A kormány rendelteté értelmében a vámmentes kedvezmény csak 1937 év december hó 1-ig v-ható igénybe. Éppen ezért az Erdélyi Gazdasági Egyület ezután is felhívja gazdáköröinket és tagjainkat figyelmét, hogy a még rendelkezésre álló egy hónapra belül, szerezsék be vetőgépeiket, mert az időpont lejártaival megszűnik a kedvezmény és a jövőben jelentősen drágábbá válnak.

— **Utjavítási bélyegot kell ragasztani az utazási igazolványokra.** Körröndelet érkezett az ország valamennyi CFR hatóságához arra vonatkozólag, hogy az arczképes igazolványok kiállításánál alkalmazsák az utjavítási alapra vonatkozó törvényben előírt díjtételeket. A közmunkaügyi minisztérium illetékes vezérigazgatósa ugyanis ineszkedett a CFR önkormányzatánál, hogy az utjavítási alap növelésére szolgáló bélyegeket minden személyazonossági igazolványon, így tehát az utazási igazolványon is alkalmazsák.

— **Jogerős semmitőseki itélet a madéfalvi bronziopas ügyében.** Lapunk beszámolt annak időjén arról a nagymértetű bronziopáról, amelyet a madéfalvi állomások elkövettek. Oroth István és ifj. Bicsák Sándor eszaki munkások az állomáson javításra váró mozdonyokról mintegy 3-400 kg. reszet és bronzot leloptak és azokat Nagler Iáidort helybeli ócsavaskereskedőnek eladták. A helyi törvényszék a két tettest Oroth Istvánt és ifj. Bicsák Sándort 1—1 évi elzárásra, 5—5 ezer lej pénzbüntetésre és 3 évi jogvesztésre ítélt, míg a szintén vád alá fogott ifj. Bicsák Sándort és Nagler Iáidort felmentette. Fellebezés folytán az ügy a g. muresi (marosvásárhelyi) táblához került, amely itéletében helybenhagyta a törvényszéknek Orothra és ifj. Bicsákra vonatkozó itéletét, de teljesen indokolatlanul id. Bicsákot 1 évi elzárásra és 3 évi jogvesztésre a Nagler Iáidort pedig 6 havi elzárásra és 2 évi jogvesztésre ítélte. Az indokolatlan itéletet a folek megfellebeztek a legfőbb bírósági fórumhoz, mely a napokban hirdettet itéletével id. Bicsák Sándort és Nagler Iáidort a vád és következményétől alól felmentette, míg a törvényszéknek a két bűnösre vonatkozó itéletét helybenhagyta.

— **Szaporodnak a gazdátlan kutyák.** Az utóbbi időben úgy elszaporodtak a város területén a gazdátlan kutyák, hogy némely elhagyatottabb helyen alig lehet járni miattuk. Tömegekben rohannak meg az embert és veszélyeztetik a járókelők testi- és ruhaépségét. Jó volna, ha a városi tanács tenne valamit es ellen a kutya-állapot ellen.

— **A helyemgubók beváltása.** A timisoarai (temesvári) beváltó hivatal veszt át és helyesen osztályozott gubókért kgr. kény 40—120 lejes árat fiat. Ugyanitt beszeresethők a petők is. Az ezzel kapcsolatos ügyeket az E. G. E. timisoarai (temesvári) főbbja, a Bánsági Magyar Gazdasági Egyesület titkársága díjtalanul intéli. Timisoara (Temesvár) Bui. R. g. Maria 8.

— **A városok kongresszusát** ez évben Brallában tartották meg október hó 29—31-én Braila az ország egyik leg-nehebben és legterveszerűbben épített városa s így méltán megérdemil, hogy ő rendezze a kongresszust, amely a város szépléte munkájának egyik legfontosabb magbeszélő helys. Városunk a kongresszusra Faroga Viktor polgármestert küldte ki.

— **Halalosságok.** A buió falevölle bu'ának az emberi életek is. Az óni emulás ha'oltaknapli előestéjén hó aratása volt a halálnak városunkban. Október hó 24-én meghalt B. d. rmann Viktor helybeli asztalosmester, 66 éves korában.

— **Dávid Árpád** nu.ug. városi főpénztárnok 45 éves korában, október hó 25-én hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 27-én volt az egész város ostantlan részvételével.

— **Ösv. hatolykai P. p. Andrásné** szül. calcsmen-mártoni Nagy Anna 72 éves korában, október hó 27-én elhunyt Sumu'en. (Caissonlyón). A elhunyt nagyszony öveki volt a sumu'en (csiksomlyó) Otárogyiet elsőnöke s községe társadalmi meglomdolásának legglis-sabb iszóplója. — Temetése 39-én volt a város község lakószáágának nagy részvételével. E huytban Kozán Imre gazdasági felügyelő anyósát gyászolja.

— **Dávid János** főbírókocs 80 éves korában, fojlyó év október hó 27-én elhunyt. Temetése 29-én volt nagy részvét mellett. E huytat neje szül. Kalamár Juliánna, 10 gyermeke, 6 unokája és kiterjedt rokon-ság gyászolja.

— **Szász Lajos,** Csikvármegye utolsó magyar főjegyzője, október hó 28-án, 71 éves korában elhunyt Sanceraleni (Calcsmenkirályon).

— **Megfulladt gyermek.** Csiklag Béla gymez-köszéplői lakos 2 esztendő S. Dános nevű fi-cskájja a közeiben levő vialmasomdál játszódozott. A magas gátról a gyermek beleesett és az örvénylő vízbe megfulladt.

Gyergyói élet

Egészségügyi szervezetünk lényege.

Csak ép testben lakozhatik ép lélek, mondja a közmondás. Hogy ezt elérhessük, szükséges az egészségre gondot fordítanunk. Ne higgye senki, hogy bajainkkal legtöbbször az Isten látogat meg. A betegségek túlnyomó részét legtöbbször a mi könnyelmű vigyázatlanságunk okozza, amely csakhamar rombadönti a legerősebb fizikumot is. Főképpen, ha nem áll idejekorán orvos rendelkezésünkre. Már pedig ez nem gyakran van közügyben, kiváltképpen távoli taluhelyeken. Így pusztul aztán az élet, amelyet talán könnyen meg lehetett volna menteni.

Nemcsak emberi, de faji szempontból is igen fontos az elhanyagolt egészségügyi állapotainkon való segítés. Orvos és gyógyszer kell a falvaknak. A város messze esik a községektől. Ep ez a távolság sok bajnak okozója. A nép tetemes része, pénz hiányában, a sorsára bizza a betegét. Vagy ha talán meg is szerzi azt a pénzt, amellyel orvost vihet, hosszú időnkig megéri azt a költséget, amelyet betegére fordított. Nem egy falusi testvéremet hallottam elkéséredésében így felsóhajtani: „Ha szegény az ember, pusztuljon el!”

Ezt az állapotot lehetetlen tovább tünnünk, mikor az egyetemen orvosi fakultásán annyi ifjúk tanul. A magyarságnak gondja kell legyen rájuk is, a népre is, mikor körülteinkben (minden 6 községben) elhelyez egy-egy fiatal orvost. Egy körlet 500 családjának belekerül ez az orvos családonként havi 8 lejbe, 4000 lejes fizetést alapul véve, amely összegért bármikor orvos áll rendelkezésre. Egy ilyen orvosnak nem lesz majd érdeke, hogy minél több beteg legyen, hanem, hogy minél kevesebb. Ez lesz az ő legnagyobb érdeme, amelyet el is ér, ha esetenként sorozatos egészségügyi tanácsokkal és telvílágosításokkal látja el népét.

Füves munkaköre: hetenként mindennap egy-egy községben vizsgál a kulturházban délelőtt 9-től 1-óráig. Komolyabb beteghez hához megy. A szükséges gyógyszereket magával viszi, amelyeket beszerzési áron juttatja a réa szorulóknak. Ilyentormán nem a nép volna az orvosért, hanem megfordítva s mindez évi 96 lejért. Büszke lehetne a nép-kisebbség, amely ezeket ilyen módon meg tudná valósítani. Elektépeségéről tenne tanubizonyítást, hogy ezer év ezer nyomornsága után is megtalálta a jövő élet kulcsát saját szívének rejtekéhez, ahol fészkel a jószág és szeretet, amelyek szándéka egymáshoz vezet, közelebb vissz a nemes cél téle.

A gyergyói papság őszi koronagyűlése.

Vannak napok és dátumok egy-egy kis terület életében is, melyek a megszokott határozatlan egyhangúság fölé emelik a lelkeket és saját életüket érintő és érdeklő problémák kinőnek a helyi jelentőség érdekében. Ilyen volt a gheorgheni esperes kerület papjainak a múlt hét folyamán tartott koronagyűlése, melynek külön színt és érdekességet adott az a körülmény, hogy a május hónapban főesperesnek kinevezett László Ignác, az egyházmegye legfiatalabb főesperese elnököltsen meiyen a kerület papsága teljes számban vett részt. Láttunk még koronagyűléseket s talán es az összehasonítás az, amely ezen kerület gyűlését kiemeli az egyszerű beklüldött hírek rovataából és jelentősebb szint kölcsonőns annak. A gyűlés lefolyásának komolysága, méltóságteljsége és határozatainak az őszpapságot érdeklő elfogadással pedig a közérdeklődés terére emeli.

A gyűlést szentmise vette be, melyet László Ignác főesperes celebrált, majd d. e. 10 órákor a zárda kongregáció termében keszdetét vette az értekezlet. Megnyitó beszédet a kerület főesperese mondott, melynek minden szava és morda papirra kíváncsok. Majd Ambrus József boracc i plebános a kerület szörványairól, azok pástorációjáról és az itt felmerülő nehézségeiről beszélt. Az előadás hatása alatt a koronagyűlés egyhangulag határozta el a segítség nyújtását a szörványokkal rendelkeső plebánosoknak. Dr. Lőrinc József az egyházi adó behajtásának fontosságáról, nehézségeiről és lehetőségeiről tart előadást. Bors István plebános a papi szolidaritásról elmélkedik. A delelőtti gyűlés legközérdekűbb és az őszpapságot érdeklő előadását és határozati javaslatát Fasakas Gáspár nyug. főgimnáziumi tanár terjeszt elő a papi temetkezési segélyről. Javaslatait nagy érdeklődéssel hallgatja a gyűlés és egyhangulag fogadja el azmal a hoznásáddással, hogy azt a többi esperesi kerületnek is megküldik.

Délután a főesperes felkérésére dr. Márton András ügyvéd, egyháztanácsos a katonai előkézésre vonatkozó törvényt, végrehajtási utasítást szemreteti. A kérdés tárgyalását az tettes szükségessége, hogy a kikézés alatt álló ifjuság vallás erkölcsi nevelését fokozottabb mértékben lehessen eszközölni és az egyes helyeken tapasztalható nehézségeket leküzdani.

As összatartás és papi testvériség nagy közös érzetével és lélekemelő tudatával zárta be az elnökő főesperes a koronagyűlést.

Felhagyott bánya és „Sugó” barlang s ha igen, kik és milyen időben dolgoztak ott?

Egyik előző cikkünkben említettük, hogy a Sugó barlangban olyan munkálatok nyomai láthatók (a tó két szélénél téglával való kirakás és a meredek sziklafalakba lépcsők bevágása), melyek határozott kultur-munkálatokra sejtetnek.

Ökényit felelvődik most a kérdés, hogy ha a meglévő nyomok kultur-munkára gyaníthatnak, vajjon melyik időben és kik által történtek ezek?

Hogy a Sugó barlangban bármikor is rendszeres bányásszat történt volna, arra nézve a község lakóival

köszül még a legörgebbek közül is, senki nem emlékezik. Már pedig ha a barlangban levő kultúrnyomok azt bizonyítják, hogy azok a munkálatok olyan mértékűek voltak, amelyekről lehetetlen feltételezni, hogy a község lakóivalnak szróli legaltább hallomásuk ne lett volna; másfelől avokat a munkálatokat, a barlang sötétségét tekintve szintén lehetetlen, hogy megfalsó világító felszerelés nélkül történtek volna.

Abból, hogy a község és környék lakóival minden munkálatokról és azok idejéről semmit sem tudnak, csakis az következhetik, hogy valamikor régésrégén történtek, amely időlég már az emberemlékezet sem nyúl vissza.

Es a kor pedig nem lehetett más, mint a rómalak kora, kikről tudatvaló, hogy Transsylvaniaiban mindunt rendszeres bányásszatot folytattak, ahol csak földalatti értékre találtak.

Es a feltézés azonban, ha igaznak bizonyulna, megdöntene történelmeinknek eddigi azon határozott megállapítását, hogy a rómalak világhódító útjában mintet, a székely vármegyékét elkerülték, ahol akkor csak irdatlan rengetegek voltak.

A barlangban eddig talált ősalatti maradványok, valamint a moztani feltárási munkálatok alkalmával talált embri csontmaradványok csak meg jobban legatják az elméket és a fantáziát s ki tudja, hogy a feltárást még milyen leleteket fognak napvilágra hozni.

Történelmeink, régésmeink és barlangkutatóinkra vár az a feladat, hogy a Sugó barlang eddig eltitkolt titkait napvilágra hozzák s hogy ez által is új lendületet adjanak a Székelyföld őstörténete feltárásnak.

(Folytatjuk)

Balassy-né:

Dal egy régi zsebkendőről.

Ma egy zsebkendő skadt a kezembe,
Avult díkok titkos rejtekén.
Ahogy nézem, ismerős parfóm illat
Száll langedve felém.

A kis zsebkendő megfalu't egészen,
A kis zsebkendő seiyem már szakadt.
Egy mámoros szép báli éjszakából
Nézem csupán e kis kendő maradt.

Hogy szerte foszlott minden ami szép volt,
A szőke fü meg a szerelem!
Küldöngtetett sok-sok hóvirágot,
S a kis zsebkendőt ő adta nekem.

„Csak egy barna kislány van a világon”
Hányszor huszta néktem, Istenem!
És én arcom kezembe hajtvá,
Sirdogáltam halván, csendesén.

A barna kislány barna asszony régen,
A kis lányának meséigát estelen.....
Volt egyszer rég-rég, egy szőke fü...
Csipkés zsebkendő... parfóm... szerelem...

H I R E K .

— Krisztus király ünnepe Gheorgheni-n (Gyergyószentmiklóson). A gyergyói medence metropolitának hível is triduummal későűnek Krisztus király ünnepére. Október 28, 29, 30 án este 7 órákor konferencia beszédek késztik elő lelkeket. Vasárnap reggel 6 órától egész napon át szentélgímádás és déli 12 óráig minden órában szentmise lesz. Délben országgyűléssel és este imponáns gyertyás körmenettel demonstrálnak és akarják bele kiáltani a mai hitközömbös világba, hogy az Istenhit, evangélium, egyházi megbecsülhetetlen örök értékei a földi életnek.

— Új élet indult meg Gheorgheni-ben a vallásos egyesületek új évének beállításával. Egész évre kidolgozott munkaprogrammal, újonnan választott tisztikkal, teljesen modern eszközök használatba vételével kezdte meg minden egyesület a maga tevékenységét. Követéire méltóan szép példát szolgáltat a három főegyesület: az Otáregylet, Hölgyek és Felelőtt Leányok Kongregációja, valamint a Missió-társaság, a feltékenység nélkül, igazi testvériségre. Minden egyesület megtartja a maga jellegét és autonómiáját, de közös területeken egymást támogatva közösen dolgoznak. Hónaponként egyszer összejönnek, hogy közös forrásból erősödvé, közös munkáikat is megbesszőljék.

Most a Missió-Társaság a Hölgyek Kongregációjával közösen készül a Szent Erzsébet-napi negyszázású gyermek-segélyezésre. Mind a két egyesület minden egyes tagja leikessen kivesszi részét a fáradságos munkából. Nagy a nyomor, sok az elhagyott gyermek, de nagy is a szeretet, mely e busgó lelkekben lángol. Kedvesnek lgerkesik es irgalmasszívű Szent ünnepe. E nap belundítás lesz az elhagyott iskolás gyermekek Napközi otthonának is. Ez otthonban kb. 70 nyomorgó, éhezó gyermek jut naponként meleg, tápiáló ételhez. A „vador fasék” segítségével naponta izletos, némelykor több fogásból álló, de mindig elsóránguan elkészített ebédrel vendégeli meg gondozottjait a Missió-Társaság. Itt is együtt tevékenykedik a Missióval a Kongregáció, valamint az Otáregylet tagjai is, a „vador fasék” befogadásával nyujjak támogatásukat a testvér-egyesületnek. E szerető egybeforrottság biztosítja Isten bőságes áldását azokra, kik nem kicsinykedással, nem önmaguk dicsőítésére, hanem valóban Istent szerető lélekkel dolgoznak a szeretet terjedéséért...

— Ditrau (Ditróban) október hó 24-én, vasárnap délben, László Ignác kerületi főesperes elnöklete mellett, az egyházközségi közgyűlés Calbi József gondnokot választotta meg egyhangú lelkesedéssel az Egyházmegyei Tanácsba képviselőjének — néhal Menel Lajos egyházmegyei tanács tag helyébe. A megérdemelt kitüntetéshez őszinte lélekkel gratulálunk.

— A Mezőgazdasági Hitelintézet rövidesen megkezdli működését. A parlament legutóbbi ülésének megusavasták a Mezőgazdasági Hitelintézetről szóló törvényjavaslatot. Az indoklás szerint főleg a kisgazdák hiteligényeit akarják biztosítani. Az Argus jelentése szerint a Mezőgazdasági Hitelintézet és a Szövetkezeti Központ között hosszas tárgyalások után megállapodás jött létre. Ennek értelmében az utóbbi az intézet rendelkezésére bocsájt nagyobb összeget. A pénzből a kisgazdákknak 3—12 hónapra, rövid lejáratu kölcsönöket folyósítanak. Ebből a pénzből csak nemes vetőmagvakat, továbbá különböző gépeket és mezőgazdasági szerzeszámokat vásárolhatnak. Készenkil 1—5 évig terjedő időre csak akkor adnak kölcsönt, hogyha a pénzt mezőgazdasági beruházásokra fordítják.

K Ö N Y V E K K Ö Z Ö T T .

„Gyönyörű sora”.

Azt látjuk, hogy az utóbbi időben mind nagyobb az érdeklődés itt nálunk a versírók iránt. Mind sürűbben jelennek meg verses kötetek eddig majdnem teljesen ismeretlen íróktól a csodálatosan újserű, hogy a mostanáig annyira közömbös közönség is eléggé akarja értékelni. Ezekből az u. n.: olvasott, sokoldalú emberektől lehetett hallani sokszor lelkiesnyiló nyilatkozásokat a már befutott nagyevű írókról. Ennek az a magyarázata, hogy ezeknek túlnyomó része még most sem tud eléggé verset olvasni. Egy késelyintéssel azian, hogy tul modernnek nekem, intéül el. Asoknak az átmeneti állapotbelieknek, azoknak a haladóknak, akik talán még Petőfiéit tartanak, de már Ady felé is tekintgetnek: írta Salamon Ernő — és a gyergyószentmiklósi sajtóelész „szegények és munkások költője” verselt.

Nem tud elszakadni verseiben a rozoga gyártelepi barakkoktól, egyéni könnyein sirja el a szegénységét:

Mint az utszéli víz, maradok,
mint az utszéli víz meyegek,
néss belém, megragygok
s eltoraulok veled.

Itt élt a gyertyói havasok aján, de nem láthatja a gyárak sőtét füstjétől a szirtek fölött elhusódó falhókat, a deszkarakasoktól a haragos föld fenyőkkel kosszorozott hegyelinket, az ő világa:

Gyár hová jártam,
égy ahol aludtam,
(ahol aludtam;
férges barom lyukban)
por, testek, fűrészek,
vessekedések
téli ébredések.

A székely fenyőt csak már mint deszkát ismeri, a cirku és gátterek hangjától nem tudja meghallani a madarak danáját, erdők titkosatos mely csendje nem borsongatta meg soha, mert:

Zárt szobák vidékén
egyre szász, egyre szász,
kerekek eső füstetget,
így cicás, úgy cicáz,
padlás cseppent cseppeket.

A költő lélek magas szárnyalása kirántja a hétköznapiaságból és mint aki már megdicsőült, befelé élve mondja el:

Gyötörtetek szegénység,
Gyermekekévek, sírás ne hagyj el,
Jíjj első betegség, anyám fején,
borogatósas esték.

Gyertek el: udvar,
sár, elpötlén lábak, egy lej irkára
első nap a padban, első verés, megalázás.
Alázat. Gyötörtetek mind mélyebben, vadabban.
Most már Salamon Ernő erős hittel viseli „gyönyörű sorsát”, mert kilépett a kis csók világból.

Szerkesztői üzenetek.

Tanácsstalan: Azt tanácsolom, próbálja meg először a „Sonenclar” kozmetika szalójában, amelynek tulajdonosa főlévenként, külföldön sajátítja el mindazt a tudást és kipróbált újításokat, melyekre a széppé varázsolás konyhájában elkerülhetetlen szükség van. Amennyiben itt sem tudnának segíteni, forduljon orvoshoz.

Mi az hogy feltékenység? Kedves Barátom! Szerelemi életünket egy egész különös lelki és idegrendszer diktálja, amihez az észnek — legtöbb esetben — semmi köze. A feltékenység egy ösztönös tünet, amelyet a hibágból származó önzés a fiataloknál. Habár ez a lelkigyengeség az embereket egész öreg korában is kísérteti szokta, a fiataloknál inkább bolondság, míg házastársak között már komoly veszedelem.

No, de ezt még főlöseleg Önnek megmagyarázni. Félek, hogy idővel bele lovogolja magát. Azonban, ha csakugyan komolyan szerelmes lesz és majd úgy fogja érezni, hogy ez az érzése a legzsebb és legtisztább a világon, Isten őrizze meg attól, hogy az a bizonyos kis Evaoska legyen az, aki falébrezti önben azt a valami érzést, amit feltékenységnek nevezünk.

— Rendelet az államkötvények lebélyegzéséről. A hivatalos lap október hó 21 iki számában megjelent a kormány nagyjelentőségű rendelete, amelynek értelmében 1938 január 1-től csak olyan államkötvények juthatnak forgalomba, amelyek le vannak bélyegezve. A rendelet a spekuláció letörésére lépett életbe. Október hó 21-től számított két hónap alatt az a többi kötvényeket kell lebélyegzteni: 1. Az 1922-ben kibocsátott 4 százalékos angol fontra szóló konszolidációs kötvényeket 2. A 4 százalékos ugyancsak 1922-ben kibocsátott angol fontra szóló járadékokat. 3. Az 1925 és 6 százalékos olasz lírara szóló konszolidációs kötvényeket 4. A magánvasutak visszaváltására 1925-ben kibocsátott állampapírokat. 5. A párisi egyezmény szerint egyesített 4 és 5 százalékos járadékok. 6. A berlini egyezmény alapján egyesített 4, 4 és fél és 5 százalékos járadékok. 7. A párisi és londoni megállapodás alapján kibocsátott 1923 évi 4 és fél százalékos járadékokat. 8. A petroléumvállalatok kársalantására kibocsátott kötvényeket. 9. Az 1929 évi 7 százalékos atabalinációs és az országfejlesztési kötvényeket. 10. Az 1931-ben kibocsátott 7 és fél százalékos országfejlesztési kötvényeket. 11. Az 1934 évi 4 és fél százalékos konszolidációs kötvényeket és 12. Az 1934 évi 4 és fél százalékos CAM-papírokat. A lebélyegzősnek, mint már említettük, a rendelet kihirdetésétől, tehát október hó 21-től számított két hónap alatt kell megtörténni.

— Az Erdélyi Gazda naptára rövidesen megjelenik. Az E. G. E. 1938 évi naptárát, rendezettségű naptár formájában, több mint 200 oldal terjedelemben, elsősorú szakanyaggal és változatos, színes kösleményekkel adja ki. A fényképfelvételek a magyar gazdasági élet különböző életmennyilatkozásait mutatják be. Ára mindössze 20 lej és magrendelhető az Erdélyi Gazda kiadóhivatalában, Ciuj (Kolozsvár), Str. Andrei Muresan 10.

— Turizm si sport címen mélynyomásos illusztrált lap indult Bukarestben, melyben a román sport és turizmus legnevezesebb képviselői adnak változatos és élvezetes anyagot. A lap a román turizmus életében házigazdát szerezett tölts be a méltán megérdemelt támogatást. 3 ik számában a következő tartalommal találkozunk: N. I. Alexandrescu: Turistika és az utak; A. Cuciu: Beszélgetés a görög turisztikai hivatal vezetőjével; N. I. Alexandrescu: Görögország; Const. Orban: Danis; Mihai Tican Rumanu: A tavasz világában; A Coeliu: A beixan-olimpiasz teljes története. Ezenkívül számos sporttér gazdagítja a lapot, melynek ára 10 lej. Kapható minden lapárusnál.

— Az emberiség jövője a Dr. Földes-féle Szóvo pirinai. A legideálisabb hashajtó, vérisztító és epéhashajtó szer. Egy doboz 20 Lej gyógyszerárakban és drogáriáiban. Készít D. Földes gyógyszerháza, Arad. 9-10

— Esküdtársi ítélet. Az esküdtársi tárgyalások során maudaszor került tárgyalásra Marton György okleveles jegyző, jelenleg fakérszekelő ügye, miután az első tárgyalási sa tanuk meg nem jelenése miatt el kellett halasztani. Marton György gyilkosság kiűrésit vadjával állott az esküdtársak előtt, mert valami vita miatt Füstös Sándor barátai (bankféléi) igazgatótanító atabakán kezessé beadt. A tárgyaláson több, mint tíz tanu jelent meg, akik mind igazolták, hogy emberölési kísérletről szó sem lehet, mert emeleti ablakról van szó, ahol az alulról lövető golyók nem hatolhatnak úgy be. Az elhangzott vallomások alapján az esküdtársak Mártont a vád alól felmentette, de tiltott fegyverrelölésért 5000 lej bírságra ítélte és 7000 lej perkötséggel megfektetésére kötelezte.

— A gyümölcsök kedvezményes áron való beszerzése. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület az előző években hasonlóan, a folyó évben is összehívta tagjainak gyümölcsfa cseméje szükségletét és azt közösen, kedvezményes árk mellett szerzi be. A szükségletet a fajták és mennyiség megjelölésével az E. G. E. központihoz kell bejelenteni: Ciuj (Kolozsvár) Str. Andrei Muresanu 10.

— Elített könyvelők. Vakar László, Vajd. László és Lukács József, a gheorgheni (gyergyószénmiklós) szakrészpártár igazgatóság tagjai, akik az új könyvelési törvény szerint, mint gyakorlatok vannak a könyvelésükbe bejegyve, bankmérlegét készítették és azt jobbszemléggel alá írták. A Banca Nationala helyi fiókja jogosultan mérlegkétségert felfüggesztette őket, miután az új törvény szerint mérleg csak mérlegképes könyvelő készíthet. A bíróság 2-2 ezer lej pénzbüntetásra ítélte őket, de az ítéletet 3 évre felfüggesztette.

— Igazságtal vadak, amik porba hullanak. Gergey Dancs és neje elumani (románfaisi) lakosok általi el-mi lakos elleni igazságtal vadjával a ottak a bíróság előtt, de bizonyítékok hiányában felmentették őket.

— Főrika Andras maro-fői lakos az év június hó 20-án egy mulatságon biciklissel igert egy verekedő társaságnak. Miután az illetők romancsa voltak, hamar el kezdett az igazságtal vad. Bizonyíték nélkül azonban nem itál a törvény s így Főrikát felmentették.

— Elített volt jegyző. Péter Sándor volt tiszvárdi jegyzőt már két ízben elítették elkeresztés miatt két és fél évi fogházra. A héten újra tárgyalás volt kiűrés ellené egy tízeser lejés bírság miatt, de a tárgyalásor nem jelent meg. A bíróság távollétében újabb egy évi fogházzal sújtotta, aszokiról 2 év jogvesztés, 2000 lej pénzbüntetés és az elítélésről tízeser lej megfektetésre kötelezte.

— Hirtelen meghalt. Péter Lajos Valea-Siramba (lekerópatak) 66 éves gazdálkodó a faluba indult sétálni. Kapuja előtt hirtelen rosszul lett és ott összeesve meghalt. Valószínű oka a halálnak szív-éselhárítás.

— Eladta a lefoglalt árut. Radvánszki Kázmér sandomlaci (szentdomokosi) fatisztviselő 9924 lej készségi adóval tartozott Ennek fájában lefoglalták főadónak az ő kezelésében levő árukészletét. Radvánszki az árut főzőke utasítására elszállította. A község feljelentette Radvánszkit, mire a bíróság most 2000 lej pénzbüntetésre és 2 hónapi elzárásra ítélte.

— Megfulladt az egyedül hagyott gyermek. Bărbăncău és neje Lincă-dă-miljuc (z y mestköseposi) cigányok a szomszédok mentek egy kis tereferere. Ottora egyedül hagyták 4 esztendő, Rosa nevű gyermeküket, ki egy sippal játszadozott. A magára maradt gyermek a sipot lenyelte s attól megfulladt. A gondatlan szülőket 1-1 hónapi elzárásra ítélték.

— Öngyilkosságok. Gyöngyös Károly szentmartini szentmartoni lakos felakasztotta magát. Családja csak no:ttetésre találta rá.

— B ijte Lajosné sandomlaci (szentdomokosi) lakos az udvarán levő szőlőben felakasztotta magát. Testének oka súlyos gyomorbaaja, melyből kiűgyógyulni nem tudott és nem bírta a sok szenvedést.

— Elasta magzatát. Ö. Puszkás Lajosné dítről lakos nyolc hónapos magzatot hozott a világra s azt az udvarán levő kocsisámban elástta. A csendőrség rá tártta a hulla s az asszonyt felfüggesztette. Hat hónapi elzárásra ítélték.

— Levágta a labat a vonat. Gyöngyös István 17 éves sandomokosi (szentdomokosi) legény a vasútnál dolgozott. Egy munkásokat szállító szerelvényen Marosfő felé utazva, kiesett a vonatból s a kerekek mindkét labat levágtak. Korházba szállítás közben ki-szenvedett.

"CSIKI LAPOK"
Politikai, gazdasági és szépirodalmi hetilap
Munkások...
Egyes évre...
Negyedévre...
Példányonkénti ára 3 Lei.
Hirdetési díjak a legelőbbben számításba...
Kéziratok nem adunk vissza.
Nyilatkoztatás...
Kiadóhivatal: Merourea-Ciuc, Strada I. C. Bratianu 56

Megérkeztek
üzletembe a
legdivatosabb
Női- és férfi-kalap újdonságok
ugymint:
Welour, antilop,
plüs, angora,
nyulszőr és „Romagna“
minőségben.
Legnagyobb választék sky- és eport-sapkákban.
Premilltar, tisz és diák-sapkák r. ndelésre a leg-
jobb anyagból és a legzebb kivitelben készülnek.
Kalapjavítás, tisztítás,
vasalás és igazítás
a legelőbb, a legelővidebb időn belül
szakszerűen, felelősség mellett.
SZOLID ÁRAK! PONTOS KISZOLGÁLÁS!
Drócsa István
női- és férfi-kalap üzlete
M.-Ciuc, Bratianu-uca 40.

Vendéglőmet áthelyeztem Regele
Ferdinánd-uca 22 házszám alá
(őzv. Kövér Sándorné házában),
Szentos G. kereskedővel átellenben.
Tisztelettel Harcsa Jozsef, M.-Ciuc.

FRISS NŐ- ÉS SÁRCIPŐK ÉRKEZTEK
„Bata“
„Gauze“
„Quadrat Riga“
„Wimpasing“
márkákban. 2-3
Nagy raktár! Olosó árk!
Mandel Béla cipőüzletében,
Merourea-Ciuc—Csikszereda.

2 drb yorksirei tenyész-igazolványos
kan eladó, Bodo Gábor birtokosnál,
Santimbru-Ciuc. 2-2
Eladó egy szépen fejlett, fajtiszta 8
honapos dan dog kutyakölyök.
Klasszikus és Remekírók sorozatot keresek
alkalmi megvételre. Cim a kiadóban.

Keresem a „Gülbaba“ songora kivonatát teljes szöveg-
gel, akár köcsön, akár örök éron. Cim a kiadóban.

Lehetőleg külön álló 3-4 szobás (konyha, mellék-
helyiségek) lakást bérelnék. — Cim a kiadóba
íram.

C SERÉPKÁLYHÁKI
A szombolyai Bohm-féle téglagyár kttinő mi-
nőségű cserépkályhát minden színben és nagy-
ságban kaphatók. Kívánatra gazdag mintakönyv
áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére.
Élítősközi Ugyanott a híres
BOHN-CSERÉP
bármly mennyiségben, jutányos árban kapható.
Képviselet:
Jakab Sándor, M.-Ciuc—Csikszereda
Strada Compozessoratului Nr. 7. 17—

KERESÜNK megyeszékhelyekre vala-
mint központi fekvésű
nagyobb községekre, különösen
CIUC, BRASOV és **TREISCAUNE**
vármegyék területére a
RÉPÁTI BORVIZ
szállítására és szétosztására
bizományosokat s fuvarosokat.
Ajánlatok feltételek megjelölésével a „CSIK“ Gazda-
sági Szövetkezet Merourea-Ciuc címére küldendők.

HEGEDŰÓRÁKAT
conservatoriumi módszer
szerint, jutányosan ad:
SPRENZ GIZI, M.-Ciuc.
Str. I. G. Duca (Gimnásium-ucca) 130.

KISEBBSÉGI KÉRDÉSEK
ELSŐ KÖNYV.
Ista. ÜRMÖSI-MAURER BELA
a román miniszterelnökség
kisebbségi tanulmányi hiva-
talának volt szaktanácsosa.
A KIÉLEZETT KISEBBSÉGSZLENEK
MOZGALMAK ROMÁNIÁBAN.
A KISEBBSÉGVÉDELLEM JÉGYÉBEN.
Beszereshető a
„CSIKI LAPOK“
kiadóhivatalában. Árs 80 lej

SZÜCSMŰHELY!
Merourea Ciuc—Csikszereda
I C. Bratianu-ucca 66. szám alatt.
Elvállal és készít:
Női- és férfisapkákat,
Bundákat,
Lengyelkabátot,
Magyarkabátot,
Kabát gallérozást,
Bőrrel bélelést,
Kézműlegítőket,
Női nyak- és
Vállmelegítőket,
Javításokat,
Vadbőrök kikészítését 2-3
Vezsenyi József, szücsmester.

MODELL KALAPOK
tíz naponként új formák előlé
árban, megtekinthetők
VENCZEL TANÁRNÉNÁL
Ugyanott készítenek minden-
nemű női kalapok elsősorú
anyag hozzáadásával. Kalapok
átalakításra a legelővidebb idő alatt.
Merourea-Ciuc, I. C. Bratianu (Gimná-
sium)-ucca 112. sz., a Bórház közelében.